

Juda Iškarijot

Ne jemljite si v svoje pasove ne zlata, ne srebra, ne bakra... Zakaj delavec je vreden svoje hrane.«

In če je ne dobi? In če mu je ne dajo, temveč ga sunejo čez prag — ná svoj nauk pa pojdi? — Ali naj krade?

»Poglejte ptice pod nebom: ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice... Poglejte lilije na polju: ne trudijo se in ne predejo...«

Že prav, toda od nekod se vse to vendar jemlje! Saj ne hodimo nagi med ljudmi! Jaz, recimo, sem tale ogrtač pošteno kupil in pošteno plačal ciganu, ki ga je tudi pošteno plačal tam, kjer ga je vzel... Besede so lepe kakor lilije, žvrgolijo kakor ptice — ampak kje je trda stvarnost? Gospod, mar bi nam pokazal na lastni koži, kako se živi od petja ptic in od vonja lilij takole štirinajst dni, dan za dnem na vedno isti cesti...

»Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer jih uničujeta molj in rja... nabirajte si marveč zaklade v nebesih... kjer tatje ne kopljejo in ne kradejo. Kjer je namreč tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce.«

Lazar iz Betanije pa si jih je lahko? In Nikodem, ki te ponoči obiskuje, ker podnevi straži svojo bogatijo, si jih je lahko? In Zahej, ki te z njim veže debelo prijateljstvo in ki si je prigoljufal, kar ima — si jih je lahko? Gospod, od česa pa živiš ti, če te smem vprašati? Od česa bi živel ti, če bi te ne spremljale žene in bi ti ne dajale od zakladov, ki so si jih nabrale kakor Zahej in Nikodem in Lazar in vsa ostala svojat, ki se ti tako žarko klanja, seveda samo iz daljave? Tu naj poizkusijo, na tej trdi cesti... Ne bodo se klanjali dolgo.

»Nihče ne more služiti dvema gospodoma... Ne morete služiti Bogu in mamonu.«

Če bi mogel, bi služil obema. Še bolje bi bilo, če bi lahko obema ukazoval. — Priplazi se ob plotu revež, ki mu glad tako rekoč zaudarja že iz ust. Iztegne roko kakor ptičjo nogo in te prosi vbogajme. V tvojem imenu, Učenik, me prosi vbogajme. Kaj naj mu dam? Dober nauk?

»Kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.«

Imenitno, samo: s čim?

»Kdor pa pohujša katerega teh malih, zanj bi bilo bolje, da mu obesijo mlinski kamen na vrat in ga potopé v globočino morja.«

Tako je. Da se ognem pohujšanju, kamnu in morju — se bom moral poslej ogibati tudi revežem. Po takih potih bom moral hoditi, po takih pašnikih se bom moral pasti, kjer se pasejo samo bogataši.

»Nič ni skritega, kar se ne bi razodelo, in nič ni tajnega, kar se ne bi zvedelo.«

Saj! Še bogatejše bom pohujšal, ko bodo zavohali, kaj me je prineslo v njihovo družbo... Tako se konča ta tvoja kita tam, kjer si jo pričel plesti. Ali ne vidiš sam, da je vse to učenje samo sijajen obod, na sredi pa je velika luknja? — To mi je tisti tvoj »krivični oskrbnik« ali, kakor ga imenuješ, drugačen mož. »Koliko si dolžan svojemu gospodu?« 'Sto mer olja.' 'Vzemi svoje pismo, sédi in zapiši: petdeset.' 'Koliko si pa ti

dolžan? 'Sto mer žita.' 'Vzemi svoje pismo in zapiši: osemdeset.' In gospod je pohvalil krivičnega oskrbnika,« pa tudi ti, Učenik, si ga pohvalil. Tako storite tudi vi: »pridobite si prijateljev s krivičnim mamonom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.«

Pridobite si prijateljev, če že sedite za obloženo mizo, ker vas je Bog tja posadil, in ne tirajte jih čez prag! Mar ti je bilo treba, neumni bogatin, da pustiš ubogega Lazarja ležati pri vratih, polnega uljes, in da mu ne privoščiš drobtin, ki padajo s tvoje mize? Psi so prihajali in mu lizali rane, ti pa si se oblačil v škrlat in tančice, mastil se in gostil, dokler ti ni smrt zabrenkala nauka: Lazar v Abrahamovem naročju, ti pa v plamenih podzemlja, ki ti sušé jezik! In moleduješ za kapljico vode onega istega nebogljence in negodnika, ki bi mu bil lahko odmaknil čašo vina!

Zakaj pomnite, ki modro gospodarite s svojim imetjem, stiskate mešič, kadar dajete, in ga široko odpirate, kadar jemljete: »Kdor ima, se mu bo še dalo, tistemu pa, ki nima, bo vzeto še to, kar ima.« Tako uči prilika o desetih minah. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša!

In še to: »Laže je iti velblodu skozi šivankino uho, kakor bogatinu priti v božje kraljestvo,« vendar — »pri Bogu je vse mogoče.«

Pri Bogu je mogoče tudi to, da skrušena žena vzame funt dragocenega olja od pristne narde — tri sto denarjev! — in ga meni nič tebi nič izlije na noge Učenicove, da se vsa hiša napolni z vonjem od olja. In ko ugovarjaš: »Čemu ta potrata? Olje bi se bilo moglo drago prodati in razdati ubogim,« čuješ odgovor: »To je storila za moj pogreb,« in — »uboge imate vedno med seboj, mene pa nimate vedno.«

Res je, ne bo ga vedno. Lahko mu je odmerjeno tudi še prav malo časa. Le nekaj pedi — in sinedrij bo sit. Obsojen je tako že. Stikajo za njim tako že. Ali naj se ponudim? Za vrečico srebrnikov ponudim? Poljubim ga v znamenje, da je on — da bo vse kakor med prijatelji: Pozdravljen Učenik?

Grob

Brkat, brezzob dedec je čepel pred ognjem, ki si ga je bil zanetil, da pogreje večerjo. Tiščal je ponev med ogorke in nenehoma stresal z glavo, kakor bi podil muhe. Čudne misli so mu rojile po glavi to noč, in prav to noč je moral na stražo pred ta grob.

»Kaj pa ti — ali se ga bojiš?«

Vprašalec je stal razkoračen onstran ognja, z rokami v žepih, s kratko pipo med zobmi. Ni mu bilo še štirideset.

»Če se ga, ali če se ga ne, toliko ti povem, da mu zdrobim glavo, ki bi se teh pečatov samo pritaknil. Nikar, ker je zaukazano, ampak ker mu jo hočem zdrobiti, butico, tistemu...«

Mladi mož se je veselo zasmel.

»Pa prav zato so te poslali, pa prav zato so te postavili. Zavoljo skale pa si ne beli glave, jo bo že kdo sunil, s prstom jo bo porinil stran... in potem se zmenita, čigav je, tvoj ali njegov... Moja misel